

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Burešové a soudců JUDr. Tomáše Němce a Mgr. Daniely Jandové ve věci

žalobce: **Ing. L. K.**, narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Veverkou
sídlem Hajnova 40, 272 01 Kladno

proti
žalované: **J. V.**, narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Burešem
sídlem Dukelských hrdinů 471/29, 170 00 Praha 7

o určení splatnosti peněžitého závazku, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 8. 2. 2018, č. j. 21 C 27/2014-260,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. mění tak, že výše náhrady nákladů řízení činí částku 26 828 Kč; jinak se v tomto výroku a ve výroku I. potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 10 890 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem soud I. stupně ve výroku I. zamítl žalobu na určení doby splnění závazku žalované spočívající v její povinnosti zaplatit žalobci částku 500 000 Kč ze smlouvy o půjčce uzavřené mezi žalovanou a právním předchůdcem žalobce **K. K.**, narozeným

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

██████████, a to na den, kdy od právní moci vyhovujícího rozsudku uplynou tři měsíce. Ve výroku II. uložil žalobci zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 42 138 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

2. Po provedeném dokazování soud I. stupně uzavřel, že právní předchůdce žalobce K██████████ K██████████ a žalovaná uzavřeli mezi sebou ústně smlouvu o půjčce (dále případně jen „Smlouva o půjčce“), na jejímž základě K██████████ K██████████ poskytl žalované dne 3. 7. 2009 částku 500 000 Kč převodem ze svého účtu na její účet. K██████████ K██████████ postoupil pohledávku z této smlouvy o půjčce žalobci na základě písemné smlouvy uzavřené dne 19. 1. 2014 (dále případně jen „Smlouva o postoupení pohledávky“). V řízení se však žalobci nepodařilo prokázat, že by vrácení zmíněné půjčky bylo ponecháno na vůli žalované. Nebyl tak splněn zákonný předpoklad ve smyslu § 564 občanského zákoníku dle zákona č. 40/1964 Sb. (dále příp. jen „obč. zák.“) ve spojení s § 3028 odst. 3 občanského zákoníku zákona č. 89/2012 Sb. (dále příp. jen „o. z.“) proto, aby soud mohl určit dobu splnění tohoto dluhu.
3. Soud I. stupně se rovněž zabýval otázkou (jak k tomu byl zavázán předchozím zrušovacím usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2015, č. j. 29 Co 338/2015-139), zda zmíněné postoupení pohledávky bylo platným právním úkonem (resp. právním jednáním) z hlediska možného porušení generálního inhibitoria ve smyslu § 44a exekučního řádu (e. ř.), když k tomuto úkonu došlo v době, kdy byly vůči K██████████ K██████████ jako postupiteli pohledávky vedeny exekuce.
4. V tomto směru soud I. stupně zjistil, že v době uzavření Smlouvy o postoupení pohledávky byla vůči K██████████ K██████████ vedena exekuce u Okresního soudu v Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 16 EXE 1689/2013 k návrhu oprávněné G██████████, a.s. pro vymození pohledávky ve výši 10 518 Kč, prováděná soudním exekutorem Mgr. Ing. Jirím Proškem, Exekutorský úřad Plzeň – město. Jmenovaný soudní exekutor v tomto exekučním řízení vydal dne 21. 9. 2017 exekuční příkaz k provedení exekuce přikázáním všech peněžitých pohledávek povinného K██████████ K██████████ vůči dlužníkovi J██████████ V██████████. Spolu s tímto exekučním příkazem vznesl soudní exekutor postupem podle § 44a odst. 1 e. ř. námitku neplatnosti právního úkonu – Smlouvy o postoupení pohledávky uzavřené dne 19. 1. 2014 mezi K██████████ K██████████ a žalobcem, přičemž tato námitka byla oběma účastníkům tohoto právního úkonu doručena. Proti této námitce neplatnosti právního jednání, kterou by jinak soud I. stupně shledal jako důvodnou, avšak žalobce uplatnil ve zmíněném exekučním řízení námitku promlčení. Soud I. stupně v rámci řešení předběžné právní otázky přitom tuto námitku promlčení shledal jako důvodnou, protože jmenovaný soudní exekutor uplatnil námitku neplatnosti Smlouvy o postoupení pohledávky až spolu se zmíněným exekučním příkazem ze dne 21. 9. 2017, tedy po uplynutí zákonné tříleté promlčecí lhůty dle § 609 o. z. počítané podle soudu I. stupně od uzavření Smlouvy o postoupení pohledávky (tzn. ode dne 19. 1. 2014). K námitce neplatnosti právního jednání vznesené jmenovaným soudním exekutorem tak dle soudu I. stupně nelze přihlížet, a proto je třeba vycházet z toho, že Smlouva o postoupení pohledávky je platná, což znamená, že žalobce jako nabyvatel této pohledávky má v předmětném soudním řízení aktivní věcnou legitimaci.
5. Proti tomuto rozsudku podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání. Namítl v něm především, že nepovažuje za správný závěr soudu I. stupně, že se žalobci nepodařilo prokázat, že mezi K██████████ K██████████ a žalovanou byla v rámci uzavřené Smlouvy o půjčce sjednána splatnost této půjčky tak, že bude ponechána na vůli žalované. Dle žalobce není pravdou, že by jeho tvrzení ohledně způsobu sjednání splatnosti této půjčky byla natolik rozporuplná, že by mohla odůvodněně vést k závěru, že jeho tvrzení a účastnická výpověď jsou v tomto směru nevěrohodné. Pokud v žalobě obecně uváděl, že mezi K██████████ K██████████ a žalovanou bylo dohodnuto, že půjčku vrátí, jakmile jí to její majetkové poměry dovolí, a poté v průběhu řízení uvedl, že splatnost předmětné půjčky účastníci smlouvy dohodli tak, že bude vázána na prodej bytu žalované, jedná se ve své podstatě o shodná tvrzení. Dle názoru žalobce pak soud I. stupně nedostatečně přihlédl k výpovědi svědkyně B██████████, kterou jinak hodnotil jako věrohodnou, která uvedla, že byla přítomna prohlášení žalované o tom, že půjčku vrátí K██████████ K██████████, až bude prodán její byt. Dle žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

pak nelze přehlédnout ani, to, že v případě uzavírání půjčky mezi osobami blízkými (účastníci smlouvy o půjčce žili v té době v družském poměru) je běžné, že splacení půjčky bývá ponecháno na vůli dlužníka. Žalobce má proto za to, že v řízení bylo prokázáno, že vrácení předmětné půjčky bylo výše uvedeným způsobem sjednáno tak, že bude ponecháno na vůli žalované. Žalobce poté nesouhlasil ani s nákladovým výrokem rozsudku soudu I. stupně, když podle něj bylo na místě, aby výše náhrady nákladů řízení spočívajících v odměně za právní zastoupení byla určena dle § 9 odst. 1 vyhlášky č.177/1996 Sb., protože předmětné řízení nelze podřadit pod žádné z výslovně vyjmenovaných řízení v § 9 odst. 3 písm. a) zmíněné vyhlášky tak, jak nesprávně učinil soud I. stupně. V písemném odvolání žalobce navrhl rozsudek soudu I. stupně zrušit a věc tomuto soudu vrátit k dalšímu řízení.

6. Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání zejména uvedla, že odvolací argumentaci žalobce k otázce prokázání toho, jaká byla dohoda K[REDAKCE] K[REDAKCE] a žalované o splatnosti půjčky, nepovažuje za přesvědčivou a v tomto směru se zcela ztotožňuje se závěry soudu I. stupně. Dle žalované se přitom žalobci nepodařilo dostatečně prokázat ani to, že Smlouva o půjčce byla v tvrzeném znění vůbec uzavřena. Poukázala v této souvislosti na to, že žalobce původně tvrdil, že Smlouva o půjčce byla uzavřena místo na částku 500 000 Kč, tak na částku 600 000 Kč, později tvrdil, že se jednalo pouze o písemnou chybu ve výši půjčované částky, jindy zase tvrdil, že částka 100 000 Kč byla z titulu Smlouvy o půjčce žalované poskytnuta v hotovosti. Půjčená částka ve výši 600 000 Kč se pak objevuje i ve Smlouvě o postoupení pohledávky, přičemž žalovaná od K[REDAKCE] K[REDAKCE] částku ve výši 600 000 Kč na účet nikdy nedostala. Dle žalované pak je zpochybněna věcná legitimace žalobce jako postupníka pohledávky ze Smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 19. 1. 2014, když v textu této smlouvy je uvedeno, že byla půjčena částka 600 000 Kč (nikoli tedy částka 500 000 Kč) a že tato částka se půjčuje nikoli J[REDAKCE] V[REDAKCE], ale I[REDAKCE] V[REDAKCE], bez uvedení údaje o datu narození nebo o rodném čísle. Žalovaná souhlasí s hodnocením soudu I. stupně, že tvrzení žalobce ohledně toho, kdy podle dohody účastníků Smlouvy o půjčce měla žalovaná peníze vrátit, je rozporuplné. Poukázala na to, že v předžalobní výzvě žalobce sám uvedl, že doba vrácení půjčky nebyla sjednána, a proto je splatná na výzvu věřitele. Zásadní význam tohoto důkazu nelze dle žalované zpochybnit argumentací žalobce, že je pouze laik v oboru práva. Dle žalované pak není pravdou, že by měla před svědkyní B[REDAKCE] prohlásit, že předmětnou půjčku K[REDAKCE] K[REDAKCE] vrátí, až prodá svůj byt. I v případě, kdyby k uzavření Smlouvy o půjčce došlo a tato byla i realizována, má žalovaná za to, že v řízení prokázala, že částku 500 000 Kč K[REDAKCE] K[REDAKCE] již vrátila. Žalovaná má dále rovněž za to, že soud I. stupně správně rozhodl i o výši náhrady nákladů za právní zastoupení advokátem dle § 9 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil.
7. Odvolací soud již jednou k odvolání žalobce rozsudkem ze dne 14. 11. 2018, č. j. 26 Co 211/2018-297, rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu jako věcně správný potvrdil a uložil žalobci nahradit žalované náklady odvolacího řízení.
8. K otázce věcné legitimace žalobce z hlediska toho, zda Smlouva o postoupení pohledávky byla uzavřena platně, tedy nikoli v rozporu s generálním inhibitoriem dle §44a odst. 1 e. ř. v souvislosti s tím, že v době uzavření Smlouvy o postoupení pohledávky byla na K[REDAKCE] K[REDAKCE] jako na postupitele vedena exekuce, odvolací soud v tomto rozsudku uzavřel, že předmětem Smlouvy o postoupení pohledávky bylo postoupení pohledávky, která vznikla z titulu Smlouvy o půjčce, přičemž přinejmenším v rozsahu částky 500 000 Kč byl původní věřitel K[REDAKCE] K[REDAKCE] v obecné rovině oprávněn svou pohledávku za žalovanou ze Smlouvy o půjčce žalobci Smlouvou o postoupení pohledávky převést. Dále odvolací soud dovodil, že v době, kdy byla uzavřena Smlouva o postoupení pohledávky (19. 1. 2014), byla již vedena exekuce na majetek K[REDAKCE] K[REDAKCE] v řízení u Okresního soudu v Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 16 EXE 1689/2013 k návrhu oprávněné G[REDAKCE] a.s. pro vymožení pohledávky ve výši 10 518 Kč, prováděná soudním exekutorem Mgr. Ing. Jiřím Proškem, Exekutorský úřad Plzeň – město. Z obsahu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

exekutorského spisu, sp. zn. 123 EX 14652/13, soudního exekutora Mgr. Ing. Jiřího Proška, vedeného souběžně se spise Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou, sp. zn. 16 EXE 1689/2013, odvolací soud zjistil, že vyrozměnění o zahájení exekuce bylo K[redacted] K[redacted] jako povinnému ve zmíněné exekuční věci řádně doručeno s účinky doručení ke dni 6. 1. 2014. K tomuto datu nastaly účinky generálního inhibitoria dle § 44a odst. 1 e. ř. Povinnému K[redacted] K[redacted] ve zmíněné exekuční věci soudní exekutor doručil exekuční příkaz ze dne 21. 9. 2018 k provedení exekuce přikázáním všech peněžitých pohledávek povinného K[redacted] K[redacted] vůči dlužníku J[redacted] V[redacted] k provedení exekuce přikázáním všech peněžitých pohledávek povinného vůči dlužníku J[redacted] V[redacted], ve kterém zároveň uplatnil postupem dle § 44a odst. 1 e.ř. námitku neplatnosti Smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 19. 1. 2013. Tento exekuční příkaz spolu s námitkou neplatnosti postoupení pohledávky byl K[redacted] K[redacted] doručen dne 2. 10. 2017, žalobci (jako dalšímu účastníku Smlouvy o postoupení pohledávky) byla námitka neplatnosti právního jednání doručena dne 25. 9. 2017. Dle názoru odvolacího soudu byla námitka neplatnosti soudním exekutorem vznesena důvodně, protože k právnímu jednání postoupení pohledávky dle smlouvy ze dne 19. 1. 2014 došlo již v době, kdy nastaly účinky generálního inhibitoria doručením K[redacted] K[redacted] jako povinnému vyrozměnění o vedení exekuce dne 6. 1. 2014.

9. Dle názoru odvolacího soudu bylo však třeba zabývat se dále otázkou, zda není na místě k této námitce relativní neplatnosti Smlouvy o postoupení pohledávky nepřihlížet za situace, kdy ve zmíněném exekučním řízení žalobce vůči této námitce uplatnil dne 9. 10. 2017 námitku promlčení. Na rozdíl od názoru soudu I. stupně odvolací soud dospěl k závěru, že žalobce tuto námitku promlčení nevznnesl důvodně. Dle názoru odvolacího soudu soud I. stupně nesprávně odvíjel počátek běhu promlčecí lhůty práva soudního exekutora vznést námitku neplatnosti právního jednání od doby, kdy k tomuto právnímu jednání (tzn. k uzavření Smlouvy o postoupení pohledávky) došlo. Za použití § 619 odst. 2 o. z., odvolací soud uzavřel, že počátek běhu promlčecí lhůty se v daném případě odvíjí od okamžiku, kdy se osoba k uplatnění práva oprávněná poprvé měla a zároveň mohla o existenci možnosti uplatnit své právo u orgánu veřejné moci dovědět. To znamená, že pro počátek běhu promlčecí lhůty není rozhodný okamžik, kdy nastaly okolnosti, které zakládají možnost oprávněné osoby uplatnit své právo u orgánu veřejné moci, nýbrž okamžik, kdy se o těchto okolnostech osoba oprávněná měla a zároveň mohla dovědět. Dle mínění odvolacího soudu přitom nebylo možné za okamžik, kdy se soudní exekutor měl a mohl dovědět o možnosti uplatnit právo namítnout neplatnost Smlouvy o postoupení pohledávky, považovat již samotný okamžik uzavření této smlouvy, nýbrž až okamžik, kdy se mohl o existenci této smlouvy v průběhu vedení exekuce na majetek povinného K[redacted] K[redacted] dovědět, aniž by přitom zanedbal náležitou pečlivost při zjišťování postižitelného majetku. Za takový okamžik bylo pak třeba dle mínění odvolacího soudu považovat okamžik, kdy o existenci této smlouvy uvědomila soudního exekutora žalovaná, a to svým přípisem ze dne 25. 8. 2017, který byl soudnímu exekutorovi doručen dne 5. 9. 2017. Pokud námitku neplatnosti tohoto právního jednání dle § 44a odst. 1 e. ř. vznesl soudní exekutor vůči účastníkům tohoto právního jednání dne 25. 9. 2017 (ve vztahu k žalobci) a dne 2. 10. 2017 (vůči K[redacted] K[redacted]), učinil tak v běžící tříleté promlčecí lhůtě (§ 629 odst. 1 o. z.). Námitka promlčení práva soudního exekutora vznést námitku neplatnosti Smlouvy o postoupení pohledávky proto dle názoru odvolacího soudu nebyla žalobcem vznesena důvodně, a bylo proto třeba vycházet z toho, že tato námitka soudního exekutora zůstala účinná a založila ve smyslu § 44a odst. 1 e. ř. neplatnost Smlouvy o postoupení pohledávky s tím důsledkem pro předmětné nalézací řízení, že žalobce nemá v tomto řízení věcnou legitimaci. Již z tohoto důvodu bylo dle názoru odvolacího soudu na místě žalobu žalobce na určení doby plnění závazku zamítnout, aniž by bylo možno dále věcně posuzovat splnění předpokladů ve smyslu § 564 obč. zák., za kterých by bylo možno žalobě vyhovět, tedy zejména, zda mezi účastníky Smlouvy o půjčce, na jejímž základě poskytl K[redacted] K[redacted] žalované dne 3. 7. 2009 částku 500 000 Kč, došlo k dohodě o ponechání doby splatnosti této půjčky výslovně na vůli žalované či nikoliv.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

10. K dovolání žalobce Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací rozsudkem ze dne 30. 6. 2021, sp. zn. 33 Cdo 2478/2019-327, zmíněný rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zavázal v něm odvolací soud právním názorem, podle něhož Smlouva o postoupení pohledávky, byť byla uzavřena dne 19. 1. 2014 (tedy již za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník), je natolik obsahově svázána se Smlouvou o půjčce, uzavřenou dne 3. 7. 2009, že je třeba postupem dle § 3028 odst. 3 o. z. posuzovat její případnou relativní neplatnost (z důvodu porušení generálního inhibitoria dle § 44a odst. 1 e. ř.), jakož i právo žalobce vznést vůči námitce její relativní neplatnosti (uplatněné soudním exekutorem), podle příslušných zákonných ustanovení platných v době uzavření Smlouvy o půjčce, tedy zejména podle zákona č. 64/1964 Sb., občanský zákoník platný do 31. 12. 2013.
11. Podle § 44a odst. 1 e. ř.: *Po doručení usnesení nesmí povinný nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku. Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný. Právní úkon se však považuje za platný, pokud se neplatnosti právního úkonu nedovolá exekutor, oprávněný, nebo přihlášený věřitel, aby zajistili uspokojení vymáhané pohledávky. Právní účinky dovolání se neplatnosti nastávají od účinnosti právního úkonu, dojde-li exekuční příkaz nebo jiný projev vůle exekutora, oprávněného, nebo přihlášeného věřitele všem účastníkům právního úkonu, jehož neplatnosti se exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel dovolává.*
12. Podle § 3028 odst. 3 o. z.: *Není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.*
13. Podle § 101 obč. zák.: *Pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.*
14. Podle ustálené soudní praxe váží se k ustanovení § 101 obč. zák. (viz např. rozsudek NS ČR ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 2929/2009), obecná tříletá promlčecí doba k uplatnění práva (v daném případě práva namítnout relativní neplatnost právního jednání), počíná běžet od okamžiku, kdy toto právo mohlo být *objektivně* vykonáno poprvé, tzn. od okamžiku, kdy došlo k uzavření právního úkonu (právního jednání), k němuž se námitka relativní neplatnosti vztahuje, a to bez ohledu na to, kdy se osoba, která tuto námitku uplatňuje, o tomto úkonu dověděla.
15. Pro posuzovaný případ to znamená, že za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že Smlouva o postoupení pohledávky byla uzavřena dne 19. 1. 2014, počal běh obecné tříleté promlčecí lhůty k uplatnění práva namítnout její relativní neplatnost již tohoto dne a promlčecí lhůta uplynula dne 19. 1. 2017 (§ 122 odst. 2 obč. zák.). Vzhledem k tomu, že v řízení bylo dále prokázáno, že soudní exekutor ve zmíněném exekučním řízení vznesl námitku relativní neplatnosti Smlouvy o postoupení pohledávky až dne 21. 9. 2017, učinil tak nepochybně po uplynutí tříleté promlčecí lhůty, tedy opožděně a s tím důsledkem, že z důvodu námitky promlčení, kterou žalobce ve zmíněném exekučním řízení vůči námitce relativní neplatnosti uplatnil, k této námitce nelze přihlídnout. Znamená to, že na Smlouvu o postoupení pohledávky je třeba hledět jako na platný právní úkon (právní jednání) a že věcná legitimace žalobce jako postupníka z této smlouvy je v tomto řízení dána.
16. Odvolací soud se tedy dále zabýval přezkumem rozsudku soudu I. stupně z hlediska závěru soudu I. stupně, podle něhož se žalobci v řízení nepodařilo prokázat, že by byla splněna zákonná podmínka ustanovení § 564 obč. zák. spočívající v tom, že účastníci Smlouvy o půjčce si dohodli, že splatnost půjčky bude ponechána na vůli žalované.
17. Podle § 564 obč. zák.: *Je-li doba plnění ponechána na vůli dlužníka, určí ji na návrh věřitele soud podle okolností případu tak, aby to bylo v souladu s dobrými mravy.*

18. V tomto směru soud I. stupně po provedeném dokazování uzavřel, že výpověď svědka K■■■■ K■■■■ (původního věřitele ze Smlouvy o půjčce) byla natolik nekonzistentní a vnitřně rozporná, že z ní žádné relevantní skutečnosti k otázce dohody o splatnosti půjčky nebylo možno zjistit. Pokud se jednalo o výpovědi svědkyň M■■■■ B■■■■ (sestra žalobce a K■■■■ K■■■■) a A■■■■ K■■■■ (manželka žalobce), ty osvětlovaly pouze okolnosti před uzavřením Smlouvy o půjčce, nikoli samotný akt uzavření této smlouvy, včetně dohody o splatnosti půjčky, u kterého byli pouze K■■■■ K■■■■ a žalovaná. Sám žalobce, který rovněž nebyl bezprostředním svědkem uzavření Smlouvy o půjčce, svá tvrzení (včetně sdělení v rámci své účastnické výpovědi) k otázce dohody o splatnosti půjčky mezi K■■■■ K■■■■ a žalovanou v průběhu řízení upravoval až po verzi, že dohoda byla taková, že žalovaná K■■■■ K■■■■ peníze vrátí, až prodá byt po matce, prostě, až bude mít peníze. I této skutkové verzi však odporuje obsah listinného důkazu, a to dopisu žalobce ze dne 23. 10. 2013 adresovaného žalované, v němž mimo jiné uvedl, že nebyla stanovena splatnost půjčky, z toho důvodu je půjčka podle zákona splatná na výzvu věřitele, a proto žalovanou jménem K■■■■ K■■■■ vyzývá, aby půjčenou částku 500 000 Kč na určený účet vrátila. Tvrzená dohoda o ponechání splatnosti půjčky na vůli žalované pak nevyplynula ani z dalších provedených důkazů. V podrobnostech tohoto hodnocení důkazů přitom odvolací soud odkazuje na příslušnou část odůvodnění napadeného rozsudku.
19. Dle názoru odvolacího soudu takto podané hodnocení provedených důkazů k otázce existence dohody účastníků Smlouvy o půjčce z hlediska zákonného postupu soudu při hodnocení důkazů ve smyslu § 132 o. s. ř. zcela ob stojí a lze se s ním ztotožnit. Odvolací soud je navíc toho mínění, že ze skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně na podkladě jím provedeného dokazování lze odůvodněně učinit i ten skutkový závěr, že účastníci Smlouvy o půjčce si splatnost půjčky výslovně nedohodli. Tento skutkový závěr lze učinit z obsahu dopisu žalobce ze dne 23. 10. 2013 adresovaného žalované (č. 1. 5 spisu), v němž žalovaný výslovně uvedl, že splatnost půjčky ze Smlouvy o půjčce stanovena nebyla, a proto je půjčka splatná na výzvu věřitele, což žalobce v tomto dopise v zastoupení K■■■■ K■■■■ jako v té době věřitele, činí. Tomuto důkazu lze v procesu provedeného dokazování přisoudit zcela rozhodující váhu za situace, kdy se jedná o zcela spontánní prohlášení žalobce učiněné ještě před zahájením tohoto soudního řízení, a tedy zcela jistě nijak ovlivněné případnou možnou procesní taktikou v průběhu soudního řízení.
20. Za situace, kdy se žalobci nepodařilo v řízení prokázat, že by si účastníci Smlouvy o půjčce splatnost půjčky výslovně dohodli tak, že bude ponechána na vůli žalované, respektive, kdy v řízení bylo prokázáno, že k dohodě o splatnosti půjčky mezi účastníky nedošlo, nebyl splněn zákonný předpoklad pro to, aby soud postupem dle § 564 obč. zák. dobu splnění dluhu z této půjčky svým rozhodnutím určil.
21. Soud I. stupně proto správně žalobu zamítl a odvolací soud napadený rozsudek v zamítavém věcném výroku I. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
22. Ke změně (§ 220 o. s. ř.) napadeného rozsudku přistoupil odvolací soud částečně jen ve vztahu k nákladovému výroku II., když uzavřel, že soud I. stupně správně rozhodl o povinnosti žalobce k plné náhradě nákladů řízení dle § 142 odst. 1 o. s. ř., správně rovněž určil výši odůvodněných nákladů (s odkazem na správné odůvodnění uvedené v odst. 35 odůvodnění napadeného rozsudku), vyjma otázky určení výše odměny právního zástupce žalované za jeden úkon právní služby. Určení splatnosti dluhu je sice třeba dle ustálené soudní praxe považovat za nahrazení projevu vůle dlužníka ohledně doby plnění původně ponechané předtím dohodou účastníků smlouvy na jeho vůli. Dle současného názoru odvolacího soudu však za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že splatnost půjčky na vůli žalované ponechána nebyla a již z toho důvodu stanovení lhůty splatnosti dle § 564 obč. zák. jako nahrazení projevu vůle nepřipadalo v úvahu, je na místě pro účely rozhodování o výši odměny za jeden úkon právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) z hlediska určení tarifní hodnoty postupovat podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, tuto tarifní hodnotu tedy určit částkou 10 000 Kč a za použití § 7 bod 4 advokátního tarifu dále stanovit hodnotu jednoho úkonu právní služby částkou 1 500 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Alena Pažitná

23. Žalovaná má tedy vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení za své právní zastoupení v řízení před soudem I. stupně (včetně prvního odvolacího řízení), kromě dalších soudem I. stupně správně určených položek, v rozsahu správně určených jedenácti úkonů právní služby, avšak při výši odměny za jeden každý z těchto úkonů v částce 1 500 Kč. Při součtu všech položek odůvodněných nákladů řízení tak, jak jsou správně uvedeny v odvodnění napadeného rozsudku, avšak při započtení hodnoty každého z učiněných úkonů právní služby pouze ve výši 1 500 Kč, činí celková náhrada nákladů řízení pro žalovanou částku 26 828 Kč (11 úkonů právní služby po 1 500 Kč, 11 režijních paušálů po 300 Kč, to vše povýšeno o DPH ve výši 21%, dále pak cestovní náhrady ve výši 1 270 Kč a náhrada za ztrátu času ve výši 1 200 Kč).
24. Odvolací soud proto ve výroku II. změnil rozsudek soudu I. stupně tak, že částka náhrady nákladů řízení činí 26 828 Kč, když do svého rozsudku zapracoval opravné usnesení (§ 164 ve spojení s § 211 o. s. ř.), protože v důsledku chyby v počtech byla při vyhlášení rozsudku nesprávně uvedena částka 27 431 Kč.
25. O náhradě nákladů odvolacího řízení (včetně řízení dovolacího) bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná byla v odvolacím řízení zcela úspěšná, má proto vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení za právní zastoupení advokátem v rozsahu pěti úkonů právní služby po 1 500 Kč (písemné vyjádření k odvolání, písemné vyjádření k dovolání, účast na jednání odvolacího soudu dne 3. 10. 2018, dne 14. 11. 2018 a dne 3. 11. 2021), pěti režijních paušálů po 300 Kč to vše povýšeno o DPH ve výši 21%, celkem tedy se jedná o částku 10 890 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím Okresního soudu v Kladně k Nejvyššímu soudu ČR, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 3. listopadu 2021

JUDr. Kateřina Burešová, v.r.
předsedkyně senátu

